

Feltets Dagbog

Fra egen erfaring til fælles handlemuligheder

Practice Guide med læringsspiraler, PG Ledger og kritisk AI-dialog

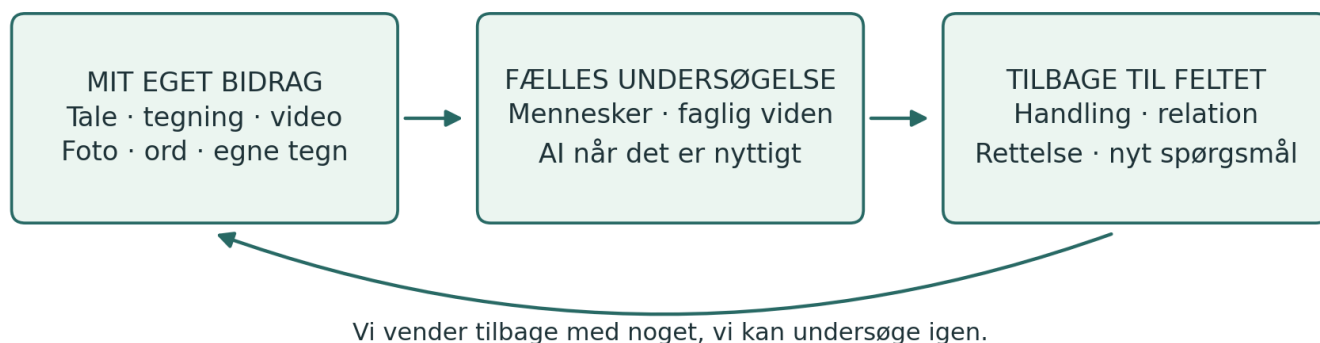
Dansk udgave v1.0.1 · 24 oktober 2026

Udgivet af Spiralweb Stewardship Association · Spiralweb Papers

Udviklet i arbejdet med Learning with Living Places

Feltets Dagbog er en åben praksisguide udgivet af Spiralweb Stewardship Association i Spiralweb Papers. Den begynder i menneskers arbejde med et levende sted: noget bliver bemærket, fastholdt og undersøgt sammen. En handling bliver mulig, og erfaringen fra den ændrer næste skridt. Guiden forbinder denne bevægelse med faglig viden, kritisk AI-dialog og ressourcer, som kan understøtte feltets fortsættelse.

Begynd med noget konkret fra egen praksis. Tale, tegning, egne symboler, foto, video og skrift kan fastholde erfaringen. Gruppen aftaler adgang til nødvendige redskaber og støtte; egen telefon er ikke en forudsætning. Et valgt bidrag giver et holdepunkt for senere sammenligning og korrektion. Mennesket er kritisk ven over for AI, alene eller sammen med andre. Erfaringen kommer først; ikke alt erfaret behøver registreres.

En sammenhængende praksis

Dagbogen rummer egne spor fra erfaringen. Den fælles undersøgelse forbinder valgte bidrag med et spørgsmål. [PG Ledger](#) holder den aftalte hukommelse om handlinger, beslutninger, ressourcer og det, der senere sker. Læringsspiralen er tilbagekomsten, hvor erfaring kan ændre forståelsen og den videre praksis. De følgende sider viser først et helt forløb og folder derefter funktionerne ud.

Guiden samler en praktisk anvendelse af [Healthy Roots](#), [PG Ledger](#) og menneskelig myndighed i AI-samarbejdet. På spiralweb.earth findes foreningen og dens stedbundne relationer. På papers.spiralweb.earth findes tekster, protokoller og redskaber. Materialet kan bruges uden et samarbejde med foreningen. Egne erfaringer kan også føre til forslag om ændringer i de fælles redskaber.

Guiden kan bruges selvstændigt og tilpasses lokalt. Følg indføringen, begynd med et aktuelt spørgsmål eller brug formaterne som opslag. Ingen skal gennemføre alle ark. Indholdsoversigten er klikbar; begrebslinks giver adgang til det faglige grundlag. De kopierbare ark står samlet efter hovedteksten.

Indhold og arbejdsredskaber

Læs først et helt forløb og forskellen mellem dagbog og ledger. Hovedteksten står på side 3–13. Begynd med egne bidrag på side 14–16. Når gruppen har brug for fælles hukommelse, vælg blandt formaterne på side 17–26.

[03 En undersøgelse fra begyndelse til tilbagekomst](#)

[04 Dagbog fælles undersøgelse og PG Ledger](#)

[05 Læringsspiralens seks bevægelser](#)

[06 Erfaringsmateriale med tydeligt ophav](#)

[07 Vurderinger ukendt og det der ikke registreres](#)

[08 Fra egne bidrag til fælles spørgsmål](#)

[09 Mennesket som kritisk ven over for AI](#)

[10 Læringsaktiviteter med et tydeligt formål](#)

[11 Tilrettelæggelse over tid](#)

[12 Stewardship economy og fælles muligheder](#)

[13 Fælles hukommelse ansvar og efterprøvning](#)

[14 Arbejdsark til mit eget bidrag](#)

[15 Arbejdsark til et forsøg og en tilbagekomst](#)

[16 Arbejdsark til AI dialog og valgt deling](#)

[17 Når gruppen skal huske fælles og Format 1](#)

[18 Format 1 Arbejdsark](#)

[19 Format 2 Observation](#)

[20 Format 2 Arbejdsark](#)

[21 Format 3 Afgrænset handling](#)

[22 Format 3 Arbejdsark](#)

[23 Format 4 Beslutningshukommelse](#)

[24 Format 4 Arbejdsark](#)

[25 Format 5 Økonomiske spor](#)

[26 Format 5 Arbejdsark](#)

[27 Læsevej og vilkår for anvendelse](#)

Hvem bruger hvad? Dagbog og hjælpeark er tilbud til alle. Observation og handling, Format 2 og 3, støtter gruppens undersøgelse. Format 1, 4 og 5 støtter fælles vurdering, beslutninger og økonomi. Aftalte ansvarshavere vedligeholder og bekræfter registreringerne; alle berørte skal kunne spørge og korrigere.

Ingen skal udfylde alle ark. Tomme felter er tilladte og må ikke udfyldes gennem gæt. Brug de udtryksformer og den mængde dokumentation, som opgaven kræver.

En undersøgelse fra begyndelse til tilbagekomst

Dette illustrative forløb viser, hvordan dagbog, samtale, redskaber og handling kan arbejde sammen. Det er et eksempel til afprøvning, ikke en beretning om en allerede gennemført aktivitet.

Noget bliver bemærket

En dyrker filmer et sted med tør jord og fortæller på eget sprog, hvad hun har lagt mærke til. En anden tegner et område, som virker fugtigere. De bevarer deres egne bidrag i dagbogen med en enkel reference. Endnu har de forskellige iagttagelser og mulige forklaringer.

Et fælles spørgsmål tager form

Ved et møde viser de valgte bidrag. Gruppen sammenholder erfaringerne og vælger at undersøge jorddække. Den begrunder valget og bevarer andre spørgsmål til senere. Al kan hjælpe med en gengivelse og relevante forklaringer. Mennesker efterprøver dem og korrigerer spring fra observation til påstand.

En handling bliver aftalt

Gruppen afgrænser et lille forsøg, afklarer nødvendigt mandat og aftaler tid, opgaveholdere, materiale og næste besøg. Handlingsarket fastholder aftalen. Et dagbogsbidrag kan ved en reference indgå i den fælles hukommelse uden at blive omskrevet.

Arbejdet bag forsøget bliver synligt

En nabo tilbyder beskæringsmateriale. Holdet undersøger egnethed og aftaler transport og pleje. Det opdager, at én person ellers kommer til at bære for meget arbejde mellem møderne. Spørgsmålet udvides: Hvordan kan den nødvendige omsorg opretholdes? En beslutning og en faktisk udgift fastholdes i hvert sit relevante format.

Feltet og gruppen svarer tilbage

Ved næste relevante besøg sammenholdes nye observationer med udgangspunktet. Al har foreslået, at mindre vand er brugt, men det blev ikke målt. Gruppen retter teksten og undersøger, hvad der kan siges. Måske var transporten for tung, eller andre forhold forklarer forskellen. Forsøget og arbejdsdelingen ændres.

Erfaringen åbner næste mulighed

Gruppen kan nu invitere en rådgiver eller gårdskole ind i et mere præcist spørgsmål. En ny aftale kan give adgang til materiale, læring eller betaling for nødvendig opfølgning. Ved tilbagekomsten undersøges, hvad der faktisk blev muligt. Det fælles vidensgrundlag er blevet mere belyst, mens uenighed og usikkerhed stadig kan være til stede.

En sådan bevægelse kan tage flere arbejdsdage eller en sæson. Et bedre spørgsmål, en nødvendig pause eller et begrundet fravalg kan være en væsentlig tilbagekomst.

Dagbog fælles undersøgelse og PG Ledger

Dagbog og ledger holder forskellige dele af samme praksis. Dagbogen giver plads til at opdage og undersøge. Ledgeren forbinder udvalgt materiale med den fælles hukommelse, der er brug for til ansvar og opfølgning. Læringsspiralen er bevægelsen gennem tiden; den er ikke endnu et dokument.

Del	Funktion	Et konkret eksempel
Min dagbog	Egne observationer, spørgsmål, forsøg og overvejelser i valgte medier.	En video af vandets bevægelse og min forklaring.
Fælles undersøgelse	Samtale, sammenligning og faglig efterprøvning omkring et valgt spørgsmål.	Vi undersøger hvorfor vandet samler sig her.
PG Ledger	Aftalt og korrigerbar hukommelse om grundlag, ansvar, ressourcer og senere konsekvenser.	Observationen forbindes med en handling og et senere besøg.
Fem operative formater	Redskaber til bestemte situationer i den fælles hukommelse.	Et ark fastholder en handling; et andet en udgift.
Tilbagekomst	Erfaring får mulighed for at ændre forståelse, aftaler og næste skridt.	Efter regn vurderer vi forsøget og ændrer det.

Hvornår bliver dagbogsmateriale relevant for ledgeren

Når gruppen har et klart formål med at kunne genfinde et bidrag og forbinde det med fælles arbejde, aftales hvilken del der indgår, hvem der har adgang, og hvordan den kan korrigeres. En henvisning til originalen kan være tilstrækkelig. Personligt materiale bliver ikke automatisk fælles, og hele dagbogen behøver aldrig indgå.

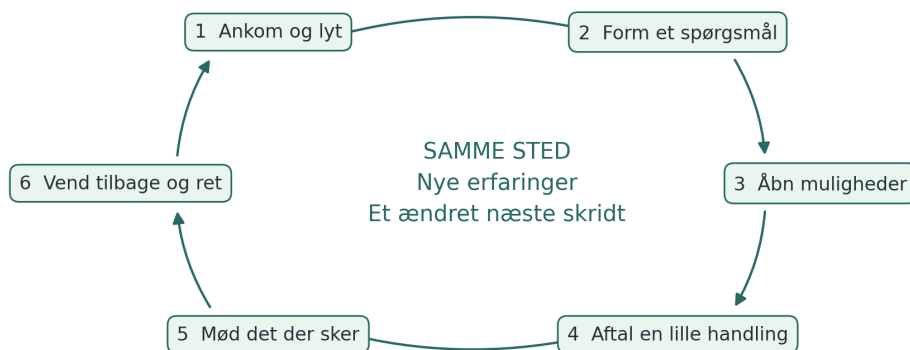
Hvad gør ledgeren levende

Et enkelt ark er en registrering. Forbundne registreringer bliver til en brugbar hukommelse, når deres sammenhæng, ophav og ansvar kan genfindes. [PG Ledger](#) bliver levende gennem tilbagekomst: mennesker undersøger, hvad der fulgte, og lader det ændre næste bevægelse. Fem udfyldte skemaer sikrer ikke i sig selv denne praksis.

En personlig dagbog kan forblive selvstændig. Fælles arbejde kan også begynde i et eksisterende lokalt notatsystem eller en samtale. Erfaring har betydning før registrering; et ark er ikke en adgangsbillet til at blive hørt. Det afgørende er forbindelsen mellem erfaring, aftale, handling og korrektion.

Læringsspiralens seks bevægelser

Læring opstår gennem gentagen kontakt med et spørgsmål, dets praktiske konsekvenser og andre menneskers erfaringer. En tur i spiralen kan vare en samtale, flere arbejdsdage eller en sæson. Rækkefølgen giver retning; tempo og tilbagekomster følger undersøgelsens behov.

1. Ankomme og lytte. Hvem og hvad er her, og hvilke erfaringer bringer vi med?
2. Forme et spørgsmål sammen. Hvad ønsker vi at forstå eller forandre?
3. Åbne forklaringer og muligheder. Hvilke læsninger og alternativer bør undersøges?
4. Gøre en handling mulig. Hvad vil vi prøve, med hvilke ressourcer og hvilket ansvar?
5. Møde det, der faktisk sker. Hvad observerer vi, også når det overrasker os?
6. Vende tilbage og lade erfaringen ændre formen. Hvad skal fortsætte, revideres eller ophøre?

En foreløbig forventning forbinder arbejdet

En working wager angiver, hvad gruppen forventer, og hvad der kan få den til at ændre opfattelse. Den forbinder spørgsmålet med handling, læring, ressourcer og senere vurdering. Eksempel: Et bestemt jorddække forventes at bevare fugt, hvis materialet er egnet og arbejdet kan bæres. Undersøg både planteforhold, alternative forklaringer og faktisk arbejdsbelastning.

Erfaringsmateriale med tydeligt ophav

Den personlige feltdagbog kan bestå af papir, lyd, billeder eller video. Den enkelte vælger udtryksform. Feltets fælles dagbog rummer valgte bidrag og aftaler, som der er grund til at bevare. Forskelle mellem bidragene bevares. En vært, arbejdsgiver eller facilitator kan ikke tale for andres erfaringer.

Observation før sammenfatning

Begynd med det, personen bemærker, gør eller vil vise. Knyt dato, sted og ophav til materiale, der skal kunne genfindes. En reference kan være B01: første besøg den [dato] på [sted]; foto og lyd kan mærkes B01-foto og B01-lyd. Gruppen vælger selv sit system og beskytter følsomme steder og identiteter.

Tre planter har gule blade er en iagttagelse. Jeg tror, de mangler vand er en fortolkning. Erfaringen er allerede viden, som gentagelser, målinger og andre erfaringer kan korrigere. En optagelse bevarer bidraget; den beviser ikke alene forklaringen.

Formidling med bekræftelse

Ved skrivehjælp, oversættelse eller optagelse bevares egne ord og betydning. Bearbejdningen gengives til ophavspersonen, som retter eller bekræfter den. Hjælp og oversættelsesled fremgår ved væsentlig dokumentation. Originalen bevares, når forklaringen ændres. En mundtlig korrektion har samme ret til at få virkning som en skriftlig.

Personlig råderet og fælles enheder

Personlig opbevaring, gruppens adgang, AI-behandling og offentliggørelse er særskilte valg med bestemte formål og modtagere. Noget kan forblive uregistreret. Nødvendige oplysninger om økonomi og sikkerhed afgrænses og forklares særskilt.

Del som udgangspunkt ikke identificerbare billeder af børn. En eventuel undtagelse kræver forudgående afklaring af gældende regler, relevant samtykke fra forældre eller værge og barnets egen tilkendegivelse efter alder og modenhed. Barnets privatliv og sikkerhed har forrang.

Aftal ansvar, adgang, opbevaring, synkronisering og fjernelse af kopier på fælles enheder. Sikr en aftalt kopi før sletning. Før ekstern AI-behandling afklares, hvad der sendes, og tjenestens vilkår for opbevaring og videre brug. Send kun det valgte og nødvendige materiale.

Tid som del af opgaven

I Learning with Living Places indgår aftalt observation, dagbog og fælles bearbejdning i betalt lærings- og arbejdstid. Ekstra bidrag er frivillige. Andre grupper aftaler en realistisk arbejdsbyrde. Dokumentation skal understøtte arbejdet og kunne forenkles, når den belaster det.

Vurderinger ukendt og det der ikke registreres

En vurdering siger noget om et bestemt forhold på et bestemt tidspunkt. Et valg om registrering siger noget om, hvad der overhovedet skal fastholdes. De to ting må ikke blandes sammen.

Stoplyset er en begrundet menneskelig vurdering

Markering	Betydning for det næste skridt
Grøn	Grundlaget kan understøtte et lille næste skridt inden for aftalt mandat.
Gul	Forhold kræver opmærksomhed, tilpasning og en ny vurdering.
Rød	Der er behov for beskyttelse, pause eller reparation.
Ukendt	Der er utilstrækkeligt grundlag for at foretage vurderingen. Det er ikke gul.

Vurder det levende sted, menneskers bæreevne og fælles forvaltning hver for sig. Bevar dato, grundlag og usikkerhed; beregn ingen gennemsnitsfarve. Grøn ét sted opvejer ikke rød et andet sted. Ved menneskelig udmattelse standses eller reduceres det arbejde, som afhænger af den; nødvendig omsorg og ansvarlig overdragelse kan fortsætte.

Ukendt er forskelligt fra ikke relevant og udeladt

Ukendt: Spørgsmålet er relevant, men vi ved endnu ikke nok. Ikke relevant: Spørgsmålet passer ikke til denne undersøgelse. Bevidst udeladt: Noget registreres ikke eller indgår ikke i dette materiale. Det siger ikke, hvilken tilstand forholdet har. Et tomt felt har ingen entydig betydning; hverken mennesker eller AI må gætte den.

Retten til at lade noget forblive uregistreret

Et spørgsmål kan mødes gennem en observation, en personlig erfaring eller noget, der opleves og værnes om uden at blive skrevet eller optaget. Den enkelte vælger, hvad der fastholdes. Andres indre erfaringer er deres at tilbyde. Beskyttet fælles viden følger de berørtes egne rettigheder og aftaler.

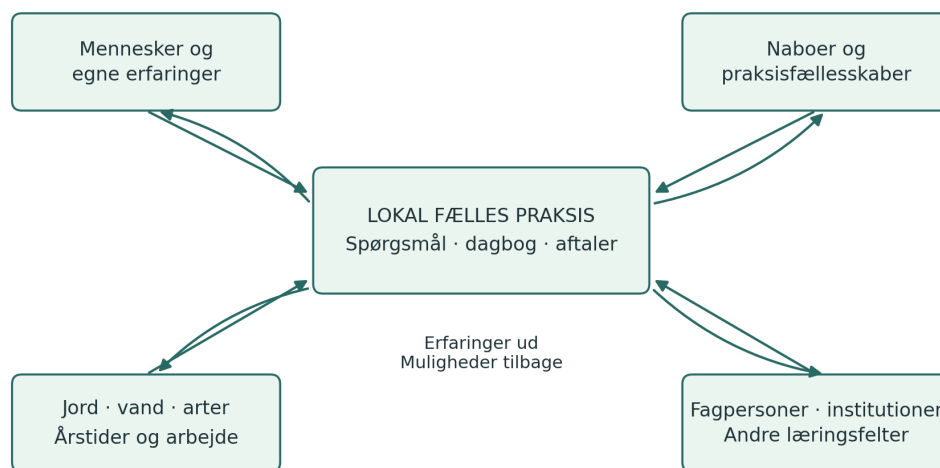
Det er heller ikke et krav at markere bevidst udeladt. Selv oplysningen om, at noget findes, kan være følsom. Tavshed behøver ingen forklaring og er ingen tilladelse til at udfylde hullet. Aftalte nødvendige oplysninger om økonomi, sikkerhed og fælles ansvar afgrænses særskilt; de giver ikke adgang til hele personens dagbog.

Eksempel: Jordfugt kan være ukendt, fordi den ikke er undersøgt tilstrækkeligt. Et spørgsmål om et vandløb kan være ikke relevant for dette bed. En privat optagelse kan holdes uden for fællesmaterialet uden at blive omtalt dér.

Fagligt grundlag: [Knowing From the Ground](#) · [Moral Biology](#)

Fra egne bidrag til fælles spørgsmål

Et AnchorPoint holder lokale forbindelser mellem mennesker, steder, viden, aftaler og ressourcer over tid. Den fælles undersøgelse kan foregå fysisk og fortsætte gennem relationer og online. En fælles repræsentation skaber ikke i sig selv fælles myndighed; beslutningsretten skal være aftalt.

En enkel fælles åbning

Hver person tilbydes plads til ét valgt bidrag og kan også undlade at dele. Gruppen undersøger fælles træk og forskelle og vælger et spørgsmål med en synlig begrundelse. Valget tager hensyn til interesse, betydning, tid og gennemførlighed. Andre spørgsmål bevares til senere tilbagekomst. Uenighed om valget og hvem der ikke blev hørt, skal kunne fremgå.

Når spørgsmålet rækker udad

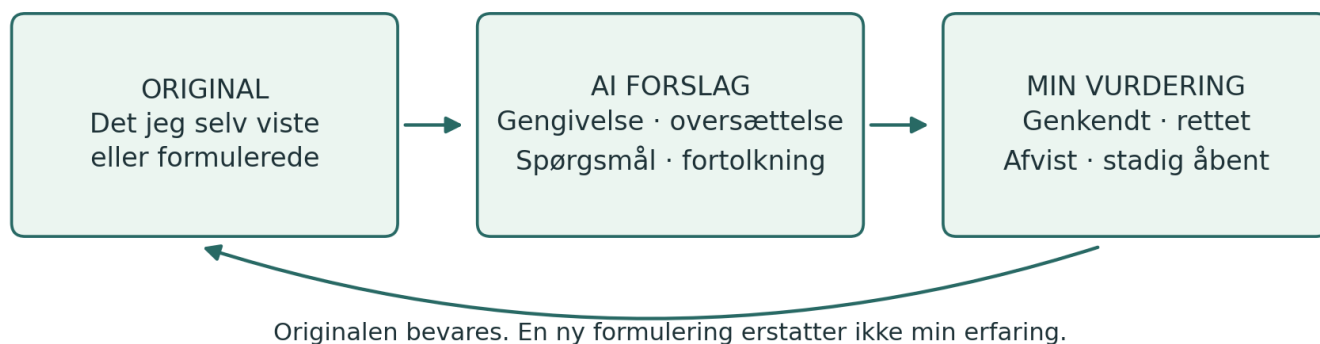
Aftal hvem der kontaktes, hvad gruppen vil spørge om, hvilket materiale der kan deles, og hvem der bringer svaret tilbage. Rådgivning, laboratorieanalyse, institutionsdialog eller kontakt til andre dyrkere vurderes sammen med de oprindelige erfaringer. Et svar udefra bliver først en del af næste handling efter relevant lokal vurdering og aftale. Dette er bottom-linking i praksis.

Bioregionale forbindelser

Følg de forhold, spørgsmålet afhænger af: vand, jord, arter, frø, fødevarer, arbejde og institutionelle beslutninger. Kort og sæsonkalendere kan vise forbindelser på tværs af ejendoms- og projektgrænser. Forskellige stemmer og faglige metoder kan korrigere hinanden. Det, der faktisk sker i feltet, kan modsige enhver af vores forklaringer.

Mennesket som kritisk ven over for AI

Mennesket indtager, alene eller sammen med andre, rollen som kritisk ven over for AI: åbent for bidragets muligheder og opmærksomt på fejl, overfortolkning og forskydning af betydning. AI kan støtte formulering, oversættelse, kildearbejde og sammenligning. Dens bidrag får faglig betydning gennem menneskers efterprøvning og mødet med praksis.

Gengivelse før fortolkning

AI får først en afgrænset opgave og det materiale, der er valgt til formålet. Ved et foto eller en optagelse efterprøves gengivelsen, før der arbejdes videre. Uklare ord, billeder og oversættelser forbliver markeret som uklare. Ved utilstrækkelig sprog- eller medieunderstøttelse anvendes kvalificeret menneskelig hjælp.

En indgang til dialogen

Gengiv først det, du faktisk kan læse, høre eller se i det valgte materiale. Markér tvivl, og vent på min korrektion. Skeln mellem min observation, min forklaring og dine forslag. Udfyld ikke tomme felter. Bevar ukendt, ikke relevant og bevidst udeladt som forskellige oplysninger, når de er angivet. Udled ikke noget af tavshed, og forsøg ikke at genskabe udeladt indhold. Foreslå først derefter alternative forklaringer og måder at undersøge dem på. Opfind ingen oplysninger eller kilder.

Mennesket undersøger herefter: Hvilke udsagn kommer fra mit materiale? Hvad har AI tilføjet? Hvilke kilder kan kontrolleres? Er usikkerhed og uenighed bevaret? Hvad kræver en ny observation eller en fagpersons vurdering? AI kan også undlade en relevant mulighed; dens svar afgrænser ikke hele undersøgelsen.

Last Impulse som udøvet myndighed

Den relevante person kan forstå, rette, afvise og standse en fremstilling eller handling og er ansvarlig inden for sit mandat. Tavshed udgør ingen godkendelse. Enighed om en formulering er heller ikke tilladelse til offentliggørelse eller praktisk handling.

Eksempel: Jorden følte køligere bliver i AI-teksten til Vandforbruget faldt. Mennesket påpeger springet, retter teksten og afgør, hvilken undersøgelse der er nødvendig. Original, AI-bidrag og korrektion giver et konkret grundlag for at vurdere AI i Right Relationship.

Læringsaktiviteter med et tydeligt formål

En læringsaktivitet giver mulighed for at øve en bestemt kunnen eller forståelse. Den kan være en kort samtale, en markvandring, et forsøg, en demonstration eller en opgave mellem to møder. Dagbogen kan rumme erfaring fra aktiviteten. Et operativt format anvendes, når der opstår et konkret behov for fælles registrering.

Aktivitet	Hvad man øver	Muligt materiale
Bemærke og beskrive	Skelne en iagttagelse fra dens mulige forklaring.	Tegning, ord, foto eller egen optagelse.
Sammenligne steder eller tidspunkter	Undersøge ligheder, forskelle og vilkår for sammenligning.	To observationer med kendt sammenhæng.
Undersøge AI bidrag	Genkende, rette og anfægte en bearbejdning.	Original, AI-forslag og menneskelig korrektion.
Vælge og handle sammen	Begrunde et valg og afklare myndighed, ressourcer og opfølgning.	Et fælles spørgsmål og en afgrænset aftale.
Hente viden eller støtte	Formulere et behov og vurdere et svar fra andre.	En forespørgsel og noget brugbart tilbage.
Vise andre en praksis	Forklare og demonstrere, hvad man har lært, med plads til spørgsmål.	En demonstration eller et valgt læringsbidrag.

Seks spørgsmål til tilrettelæggelsen

Formål: Hvad skal aktiviteten hjælpe med at lære?

Udgangspunkt: Hvilken erfaring eller hvilket materiale begynder vi med?

Handling: Hvad gør vi konkret, med hvilken støtte og tidsramme?

Samtale: Hvad undersøger vi sammen, og hvor kan vi være uenige?

Hukommelse: Hvad er værd at bevare, hos hvem og i hvilken form?

Tilbagekomst: Hvornår og hvordan bruger vi erfaringen igen?

Aftalte opgaver indgår i den betalte lærings- og arbejdstid i programmet. Der er ingen forventning om en daglig aflevering fra den personlige dagbog. En aktivitet er vellykket, når den åbner relevant læring og handling; dokumentationens omfang er ikke et mål i sig selv.

Tilrettelæggelse over tid

Rytme og faglig sammenhæng

En arbejdsdag kan åbne med, hvad gruppen vil være opmærksom på, og afsluttes med, hvad der skal følges op. Tilbagekomster knyttes til handlinger, sæsoner og konkrete beslutninger. Gruppen fastlægger en kadence for fælles gennemgang, så spørgsmål, ressourcer og erfaringer hænger sammen uden unødvendig gentagelse af dokumentation.

De fem læringsstrenger er jord, vand og sted; fødevarer systemer og levesteder; stewardship economy; samarbejde og institutioner; undervisning og udveksling. Ét spørgsmål kan forbinde flere strenge. De bruges til at åbne undersøgelsen og opdage oversete sammenhænge. Skab også plads til at vise en teknik, gå på opdagelse eller dele noget overraskende uden krav om registrering.

Et eksempel med to læringsarealer

På en gård forberedes to arealer til forskellige dyrkningsforsøg. Holdet beskriver deres udgangspunkter gennem egne observationer og relevant faglig undersøgelse. Det vælger et spørgsmål om eksempelvis jorddække og vand, aftaler et lille forsøg og dokumenterer også materialer og arbejdstid. En gårdsskole eller rådgiver inddrages, når det kan hjælpe undersøgelsen. Ved næste relevante besøg vurderes forløbet og næste skridt.

Fase	Fælles arbejde	Grundlag for næste fase
Forberedelse	Programstewards prøver metoden og afklarer sprog, adgang, roller og sikkerhed.	Et afprøvet første tilbud og tydelige aftaler
Åbning	Holdet afprøver udtryksformer og er med til at vælge spørgsmål.	Lokale spørgsmål og tilpassede redskaber
Undersøgelse	Arbejde, observation, faglig dialog og afgrænsede forsøg.	Erfaringer, rettelser og beslutninger
Udveksling	Valgt materiale bringes i samtale med relevante andre.	Brugbare svar og nye forbindelser
Fortsættelse	Læring, udstyr, ressourcer og ansvar gennemgås.	Aftalt overdragelse og realistiske næste skridt

Forberedelse og omsorg

Planlæg tid til at forberede redskaberne, før holdet begynder. Aftal praktiske forhold, udstyr, sikkerhed og nødvendige kompetencer før handling. Observation giver ikke tilladelse til risikofyldt kontakt med vand, jord, planter eller installationer. Aftalte opgaver finansieres eller afgrænses åbent. Økologisk udvikling og videre samarbejde kan række ud over en bevilling uden at være finansieret af den.

Stewardship economy og fælles muligheder

[Stewardship economy](#) undersøger, hvordan arbejde, viden, ressourcer og ansvar kan understøtte de levende forhold, som mennesker og samfund afhænger af. Betaling kan beskytte tid og bæreevne; den udtrykker ikke et menneskes eller et steds samlede værdi. Undersøgelsen forbinder dyrkning med de relationer og rammevilkår, der gør fortsat omsorg mulig.

[Abundance](#) betegner både menneskelig skabende evne og de muligheder, som kan åbnes gennem samarbejde. Spørgsmålet er konkret: Hvad findes allerede, hvad kan udvikles, og hvad kan vi få adgang til sammen? Mulighederne kan omfatte materialer, rådgivning, færdigheder, penge, adgang og aflastning. Mangel og nødvendige udgifter forbliver synlige.

Spørgsmål fra feltet	Mulig forbindelse	Mulig tilbagekomst
Hvordan holder jorden fugt?	Naboer med egnet overskudsmateriale	Jorddække og transportaftale
Hvordan forbedres jorden?	Kompostkyndige og husdyrholdere	Egnet kompost eller gødning og vejledning
Hvordan får vi flere planter?	Frøfællesskab eller gårdskole	Frø, stiklinger og formeringskundskab
Hvordan kan vandingen forbedres?	Dyrkere og teknisk rådgivning	Et forsøg, en reparation eller et budget
Hvad forklarer denne skade?	En relevant fagperson	Vurdering og et sikkert næste skridt
Hvordan går erfaringen videre?	Andre dyrkere og læringsgrupper	Demonstration eller læringsmateriale
Hvordan finansieres næste skridt?	Gruppens ansøgning og dialog	En konkret anmodning med belæg og priser
Hvem kan bære arbejdet?	Fælles gennemgang af opgaver	Afløsning og overdragelse af ansvar

Følg bidraget tilbage til praksis

Skeln mellem idé, kontakt, aftale, modtaget bidrag og faktisk virkning. Vurder egnethed, sikkerhed, transport, arbejdstid, ejerskab og videre ansvar. En mulig donation er ikke en modtaget ressource. Fasthold relevante afviste tilbud og skjult arbejde, når det kan ske uden at overskride aftalte grænser.

[The Steward's Journey](#) beskriver flere mulige relationer til arbejdet, uden en fast rækkefølge. En dyrker kan undersøge sit sted selv, udveksle erfaringer med andre eller indgå en afgrænset aftale om et forsøg. Støtte kræver sin egen aftale; den skal ikke optjenes gennem bestemte trin. Peer-undervisning og fundraising kan udvikles, hvor mennesker ønsker det og har mulighed for det.

Fælles hukommelse ansvar og efterprøvning

[PG Ledger](#) forbinder udvalgte observationer med handlinger, beslutninger, ressourcer og senere konsekvenser. Formaterne anvendes efter opgaven. Originaler og henvisninger genbruges; samme materiale omskrives ikke til flere parallelle sandheder.

Operativt format	Funktion
Observation	Fastholder det iagttagne, ophav, sammenhæng og usikkerhed.
Afgrænset handling	Afgrænser højst tre bærlige handlinger med ansvar, stopmulighed og tilbagekomst.
Beslutningshukommelse	Bevarer begrundelse, mandat, væsentlig uenighed og senere ændringer.
Økonomiske spor	Forbinder pengestrøm, formål, dokumentation og senere observation. Formelt regnskab føres særskilt.
Fælles vurdering	Holder vurderinger af Land og Liv, Steward Viability samt Governance og Commons adskilt. Ingen samlet score.

Arbejdsaftaler der kan anvendes

Gruppen aftaler opgaveholdere og afløsning, beslutningsmandater, håndtering af uenighed og tidspunkt for fælles revision. Finansiering og lokal undersøgelse forbindes gennem tydelige formål og ansvar. Personer godkender ikke egne betalinger eller behandler klager over sig selv. En uafhængig kontaktvej er kendt og tilgængelig.

Mennesker, der ønsker det, kan udvikle peer-undervisning eller nye læringsfællesskaber og selv formulere deres mål. Den fælles organisering skal give plads til både kontinuitet og rotation og synliggøre omsorg, oversættelse og koordinering. Frivillighed bruges ikke til at dække over nødvendige, ufinansierede funktioner.

Undersøg om metoden virker

Vurder gennem konkrete forløb, om den enkelte kan genkende og korrigere sit bidrag, udfordre AI, påvirke et fælles spørgsmål og anvende erfaring ved en tilbagekomst. Bevar både hjælpsomme og misvisende AI-bidrag samt den menneskelige korrektion. Det giver grundlag for forskning i læring og AI-brug uden at forveksle flydende tekst med læring. Afprøv også, om materialet er let at begynde med, om symbolerne forstås, og om en rettelse faktisk ændrer det videre arbejde.

Følg også feltets udvikling, arbejdsbelastning og reelle beslutningsmuligheder. Økologisk forbedring opvejer ikke udmattelse eller tilsidesatte rettigheder. Ukendt og fravalg af registrering er ikke tegn på fiasko. Erfaring kan korrigere toolbox, forskning og protokol. Vurder AI-gevinster efter tid til kontrol, oversættelse og eventuelt flyttet arbejde.

Arbejdsark til mit eget bidrag

Brug tegning, symboler, ord, foto, lyd eller video. Arket er et tilbud; henvis til en valgt original. Erfaring behøver ikke blive registreret for at få betydning i samtalen.

Dato eller tidspunkt _____ Sted _____

Mit mærke eller min reference _____

Det jeg bemærker eller gerne vil vise

Det jeg undrer mig over

Det minder mig om eller det ved jeg fra egen erfaring

Hvis jeg bruger en optagelse eller et foto er referencen _____

Hvis jeg har fået hjælp til at fastholde mit bidrag _____

Dette er mit eget materiale. Jeg vælger, hvad der fastholdes og deles. Tomme felter kræver ingen forklaring. En deling aftales for et bestemt bidrag og formål.

Arbejdsark til et forsøg og en tilbagekomst

Et tilbud til samtale og tilbagekomst. Henvist til relevante operative formater, så oplysninger ikke gentages. Ukendt, ikke relevant og udeladt holdes adskilt, når de angives; tomme felter kræver ingen forklaring.

Sted _____ Dato _____ Reference _____

Vores spørgsmål og foreløbige forventning

Det vi vil prøve og hvad der kunne ændre vores opfattelse

Hvem gør hvad med hvilke ressourcer og tilladelser

Hvornår vi vender tilbage og hvad der får os til at stoppe

Tilbagekomst med dato hvad skete der faktisk

Det vi ændrer eller stadig forstår forskelligt

Henvist eventuelt til observation, beslutning eller udgift. En forventet virkning er ikke et observeret resultat.

Arbejdsark til AI dialog og valgt deling

Mennesket er kritisk ven over for AI, alene eller sammen med andre. Original, bearbejdning og korrektion holdes adskilt. AI må ikke udfylde tomme felter, gætte på tavshed eller genskabe udeladt indhold.

Dato _____ Mit materiales reference _____
AI tjeneste eller anden hjælp hvis relevant _____

Den afgrænsede hjælp jeg bad om

Det AI gengav eller foreslog

Det jeg genkender retter afviser eller endnu ikke ved

Det jeg eller vi nu vil undersøge eller gøre

Hvis jeg vælger at dele noget

Det valgte bidrag _____

Med hvem _____ Til hvilket formål _____

Må det sendes til en AI tjeneste _____

Må noget offentliggøres og i hvilken form _____

Hvordan min rettelse eller ændrede delingsbeslutning håndteres _____

En delingsaftale omfatter kun det aftalte. Forklar eventuelle begrænsninger i sletning eller tilbagetrækning, før materialet sendes videre. En anden persons rettigheder følger ikke automatisk med mit ja.

Når gruppen skal huske fælles

Format 1 Fælles vurdering

De fem formater vælges efter opgaven. Alle kan bidrage, spørge og korrigere. Aftal, hvem der fører arket, og hvem der har mandat til at bekræfte vurdering, beslutning eller økonomisk registrering. Ingen skal udfylde alle fem.

PG Ledger Format 1 · Steward Review Dashboard · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.4.2 · 18 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format1-dashboard>

Når gruppen skal vurdere, om næste periode kan bæres, hjælper dette format med at holde de tre forhold adskilt.

Bruges ved en aftalt tilbagekomst til at læse tre forhold hver for sig: det levende sted, menneskers mulighed for at fortsætte og den fælles forvaltning. Vurderingen tilhører mennesker med relevant indsigt og mandat. Den er ikke en måling eller en samlet karakter.

Illustrativt eksempel fra samme undersøgelse

Land og Liv

Overfladen er delvist dækket. Fugt blev vurderet ved ét besøg; årsagen til forskelle er endnu uafklaret. Læsning: Ukendt.

Menneskers bæreevne

Aftalte timer er brugt, men transporten kræver mere tid end planlagt. Læsning: Gul med behov for ny aftale.

Fælles forvaltning

Mandat og opgaveholdere er kendt; retten til at dele en optagelse er ikke afklaret. Den deles ikke endnu.

Anvendelse og forbindelse

Eksemplet begrundes ingen samlet farve. Ukendt er utilstrækkeligt grundlag for en vurdering, ikke gul. Gruppen aftaler næste afgrænsede periode og bevarer væsentlig uenighed. Registrering kan udelades; udeladelse er ikke en tilstandsvurdering.

På næste side findes guidens danske arbejdsark. Det er en tilpasset udgave med samme hovedfunktion. Kildeudgavens fulde format og gældende version kan åbnes via linket. Felter kan forbindes med et mundtligt bidrag, en tegning eller en optagelse.

Format 1 Arbejdsark

PG Ledger Format 1 · Steward Review Dashboard · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.4.2 · 18 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format1-dashboard>

Sted eller relation _____ Dato eller periode _____
Ophav og ansvar _____ Reference og adgang _____

Formål med vurderingen _____ Medvirkende _____
Når en vurdering er aftalt, vælges grøn, gul, rød eller ukendt. Ellers står feltet tomt.

Land og Liv grundlag fortolkning og usikkerhed

Menneskers bæreevne grundlag fortolkning og usikkerhed

Fælles forvaltning grundlag fortolkning og usikkerhed

Uenighed næste afgrænsede skridt ansvar og tilbagekomst

Ingen gennemsnitsfarve. Grøn kan understøtte et lille næste skridt; gul kræver tilpasning; rød kræver beskyttelse, pause eller reparation. Ukendt er utilstrækkeligt grundlag. Tomt er ingen vurdering og må ikke udfyldes gennem gæt.

Format 2 Observation

PG Ledger Format 2 · Observation Sheet · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3.2 · 18 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format2-observation>

Når en observation skal kunne genfindes og sammenlignes, hjælper dette format med at fastholde grundlaget.

Bruges, når noget ved et sted, et besøg eller en hændelse er værd at fastholde. Beskriv først det bemærkede og hvordan observationen er gjort. De otte landbaserede opmærksomhedspunkter på arket er mulige indgange, som kan ændres eller udelades.

Illustrativt eksempel fra samme undersøgelse

lagttagelse

Ved besøg B01 mærkes overfladen tør to steder. Tre planter har gule blade. B01-foto og B01-lyd henviser til egne bevarede bidrag. Systemet B01 er forklaret i afsnittet om ophav.

Foreløbig forklaring

Vandmangel er én mulighed. Jord, art, tidligere vanding og andre forhold er ikke undersøgt tilstrækkeligt.

Næste afklaring

Gruppen sammenholder observationen med vandingens forløb og aftaler en mere ensartet sammenligning.

Anvendelse og forbindelse

Ikke observeret betyder ikke fravær. En mulig artsbestemmelse kræver efterprøvning. Bevar sted, tidspunkt, observationsindsats og usikkerhed.

På næste side findes guidens danske arbejdsark. Det er en tilpasset udgave med samme hovedfunktion. Kildeudgavens fulde format og gældende version kan åbnes via linket. Felter kan forbindes med et mundtligt bidrag, en tegning eller en optagelse.

Format 2 Arbejdsark

PG Ledger Format 2 · Observation Sheet · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3.2 · 18 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format2-observation>

Sted eller relation _____ Dato eller periode _____
Ophav og ansvar _____ Reference og adgang _____

Tid varighed vejr og metode _____

Tilpas punkterne. Ukendt er utilstrækkeligt grundlag; ikke relevant er uden for spørgsmålet.
Noget kan udelades uden forklaring.

Overflade og jorddække _____

Vegetationens struktur _____

Vandets bevægelse _____

Forandring og succession _____

Arter og tegn på liv _____

Jordens signaler _____

Organisk materiales bevægelse _____

Egen eller tilbudt erfaring med arbejdets rytme _____

Egen erfaring og lokal viden med ophav

Fortolkning kilde eller optagelse og hvad der er ukendt

Format 3 Afgrænset handling

PG Ledger Format 3 · Bounded Action Sheet · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3 · august 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format3-action>

Når gruppen er klar til at aftale en handling, hjælper dette format med ansvar, grænser og opfølgning.

Bruges til en lille handling, som de ansvarlige faktisk kan forstå, bære og standse. Aftal formål, mandat, berørte forhold og tilbagekomst. En handling kan også bestå i at hente faglig hjælp eller afvente en nødvendig afklaring.

Illustrativt eksempel fra samme undersøgelse

Handling

Afprøv egnet jorddække på et aftalt mindre område og bevar et sammenligningsområde, hvis det er fagligt hensigtsmæssigt.

Ansvar og ramme

Holdets navngivne opgaveholder indhenter nødvendig tilladelse og afklarer materiale, sikkerhed og arbejdstid.

Stop og tilbagekomst

Ingen spredning af ukendt materiale. Stop ved uafklaret risiko eller overskredet arbejdsramme. Nyt besøg aftales før forsøget starter.

Anvendelse og forbindelse

Brug højst tre samtidige handlinger, som mennesker og sted kan bære. En mindre handling er ikke automatisk ufarlig.

På næste side findes guidens danske arbejdsark. Det er en tilpasset udgave med samme hovedfunktion. Kildeudgavens fulde format og gældende version kan åbnes via linket. Felter kan forbindes med et mundtligt bidrag, en tegning eller en optagelse.

Format 3 Arbejdsark

PG Ledger Format 3 · Bounded Action Sheet · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3 · august 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format3-action>

Sted eller relation _____ Dato eller periode _____
Ophav og ansvar _____ Reference og adgang _____

Grundlag formål og nødvendig tilladelse

Handling højst tre	Opgaveholder	Hvornår
1 _____	_____	_____
2 _____	_____	_____
3 _____	_____	_____

Berørte forhold sikkerhed grænser og mulighed for reparation

Hvem kan stoppe og hvad må ikke begyndes endnu

Hvad følges og hvornår vender vi tilbage

Format 4 Beslutningshukommelse

PG Ledger Format 4 · Governance / Decision Log · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3.2 · 18 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format4-decision>

Når en beslutning skal kunne forklares og genbesøges, hjælper dette format med at bevare dens grundlag.

Bruges, når en beslutning, ændret rolle, undtagelse, pause eller afslutning bør kunne genfindes og anfægtes. Arket fastholder beslutningens daværende grundlag. En senere erfaring tilføjes med dato og omskriver ikke fortiden.

Illustrativt eksempel fra samme undersøgelse

Beslutning

Gruppen ændrer transportopgaven og reducerer forsøgets omfang inden for sit aftalte mandat.

Begrundelse og uenighed

Transport krævede mere tid end forventet. Ét medlem foretrak at vente helt. Dette synspunkt bevares.

Myndighed og korrektion

Den relevante beslutningstager bekræfter ændringen. Budgetgodkendelse og praktisk gennemførelse følger deres egne aftaler. Beslutningen genbesøges efter næste levering.

Anvendelse og forbindelse

Arket dokumenterer myndighed og begrundelse; det skaber ikke mandat. AI kan hjælpe med et udkast, mens mennesker undersøger og godkender den relevante fremstilling.

På næste side findes guidens danske arbejdsark. Det er en tilpasset udgave med samme hovedfunktion. Kildeudgavens fulde format og gældende version kan åbnes via linket. Felter kan forbindes med et mundtligt bidrag, en tegning eller en optagelse.

Format 4 Arbejdsark

PG Ledger Format 4 · Governance / Decision Log · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3.2 · 18 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format4-decision>

Sted eller relation _____ Dato eller periode _____
Ophav og ansvar _____ Reference og adgang _____

Beslutning med formål og ikrafttræden

Grundlag usikkerhed og overvejede alternativer

Beslutningsmyndighed mandat og eventuel interessekonflikt

Berørte hørte fraværende og uenige samt samtykkegrænser

Al bidrag og menneskelig efterprøvning hvis relevant

Ansvar tilbagekomst og betingelser for ændring eller stop

Format 5 Økonomiske spor

PG Ledger Format 5 · Financial Ledger Sheet · Dansk tilpasning i denne guide

Kildeudgave v1.3.1 · 17 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format5-financial-ledger>

Når penge faktisk bevæger sig, hjælper dette format med at forbinde strømmen med dens formål og senere anvendelse.

Bruges til en aftalt pengestrøm med forbindelse til formål, underliggende dokumentation og senere tilbagekomst. Registreringen supplerer formelt regnskab. Materielle bidrag og frivillig tid kan henvises til særskilt uden at få opfundne pengepriser.

Illustrativt eksempel fra samme undersøgelse

Pengestrøm

Et aftalt transportkøb registreres med faktisk beløb, valuta, dato, betaler, modtager og bilagsreference, når det finder sted.

Formål og klassifikation

Transport af egnet jorddække til forsøget. Den økonomiansvarlige bekræfter betalingens juridiske klassifikation efter aftale og bilag. Den kan ikke udledes af et værdibegreb.

Senere tilbagekomst

Efter levering registreres, hvad der faktisk ankom og blev anvendt, af hvem og med hvilke udeståender. Den forventede jordvirkning står fortsat som en hypotese.

Anvendelse og forbindelse

Udgift og virkning holdes adskilt. Gruppen kan foreslå A/B/C efter ressourcens formål; den økonomiansvarlige kontrollerer placeringen. Koderne angiver ikke en farve eller en sund tilstand. Uafklarede klassifikationer står som spørgsmål.

På næste side findes guidens danske arbejdsark. Det er en tilpasset udgave med samme hovedfunktion. Kildeudgavens fulde format og gældende version kan åbnes via linket. Felter kan forbindes med et mundtligt bidrag, en tegning eller en optagelse.

Format 5 Arbejdsark

PG Ledger Format 5 · Financial Ledger Sheet · Dansk tilpasning i denne guide
Kildeudgave v1.3.1 · 17 oktober 2026 · <https://papers.spiralweb.earth/formats/format5-financial-ledger>

Sted eller relation _____ Dato eller periode _____
Ophav og ansvar _____ Reference og adgang _____

Grundvaluta _____ Gennemgået af _____

A: Land og økologi · B: Steward-levedygtighed · C: Koordinering og governance.

Beløb valuta kurs og dato

Kilde modtager betalingsmåde og bilag

Juridisk klassifikation og ressourcehenvielse

Udfyldes efter aftale og bilag af den økonomiansvarlige. A/B/C angiver formål; placeringen kontrolleres af samme funktion. Uafklaret: markér som spørgsmål.

Adgang samtykke og kontrol af registreringen

Senere observeret tilbagekomst

Dato ophav faktisk anvendelse og dokumentation

Usikkerhed korrektion og næste gennemgang

Registrér én strøm ad gangen. Formelt regnskab og godkendelser føres i de autoriserede systemer. En hensigt er ikke et resultat.

Læsevej og vilkår for anvendelse

Papers er et offentligt, versioneret vidensmiljø. Denne Practice Guide forbinder udvalgte arbejdsformer i en praktisk helhed. Den foreslår ingen ny lokal myndighed og erstatter ikke konkrete aftaler. Denne første udgave er åben for faglig kritik og lokal afprøvning. Erfaringer kan ændre både guiden og dens kilder.

Healthy Roots

<https://papers.spiralweb.earth/protocols/healthy-roots>

PG Ledger

<https://spiralweb.earth/pg-ledger/>

De fem operative formater

<https://spiralweb.earth/formats/>

Sophia Lumen

<https://papers.spiralweb.earth/protocols/sophia-lumen>

Moral Biology

<https://papers.spiralweb.earth/papers/moral-biology>

Knowing From the Ground

<https://papers.spiralweb.earth/papers/knowning-from-the-ground>

GP22 Capacity and Contact

<https://papers.spiralweb.earth/papers/capacity-contact-stewardship-economy>

GP23 En anstændig økonomi

<https://papers.spiralweb.earth/papers/en-anstaendig-oekonomi-under-livets-jurisdiktion>

Levende landskaber

<https://papers.spiralweb.earth/papers/levende-landskaber>

The Steward's Journey

<https://papers.spiralweb.earth/papers/srip-the-stewards-journey>

Atlas working wagers og øvrige Field Papers

<https://papers.spiralweb.earth/library>

FAO Farmer Field Schools

<https://www.fao.org/farmer-field-schools/overview/en/>

Lawrence Hall of Science naturdagbog

<https://lawrencehallofscience.org/activities/exploring-nature-journaling/>

Fri brug med tydeligt ophav

Guidens tekst, figurer og tomme ark kan kopieres, oversættes og tilpasses under CC BY 4.0. Kreditering: Spiralweb Stewardship Association, Feltets Dagbog, v1.0.1, 2026. Angiv egne ændringer. De fem formater er danske tilpasninger af de kildeudgaver, der er angivet ved hvert format. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Udfyldte dagbøger, personoplysninger og optagelser omfattes ikke automatisk af den åbne licens. Deling aftales særskilt. Eksterne værker beholder egne vilkår. AI har bistået udarbejdelsen; ansvarlig menneskelig redaktion og lokal korrektion forbliver afgørende.

Udgivet af Spiralweb Stewardship Association · Spiralweb Papers
spiralweb.earth · papers.spiralweb.earth